

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Josef Tealík Uh. Skalica (Szakolcza).

Ornamenty (inzeráty) účtujú sa levne a

plátia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

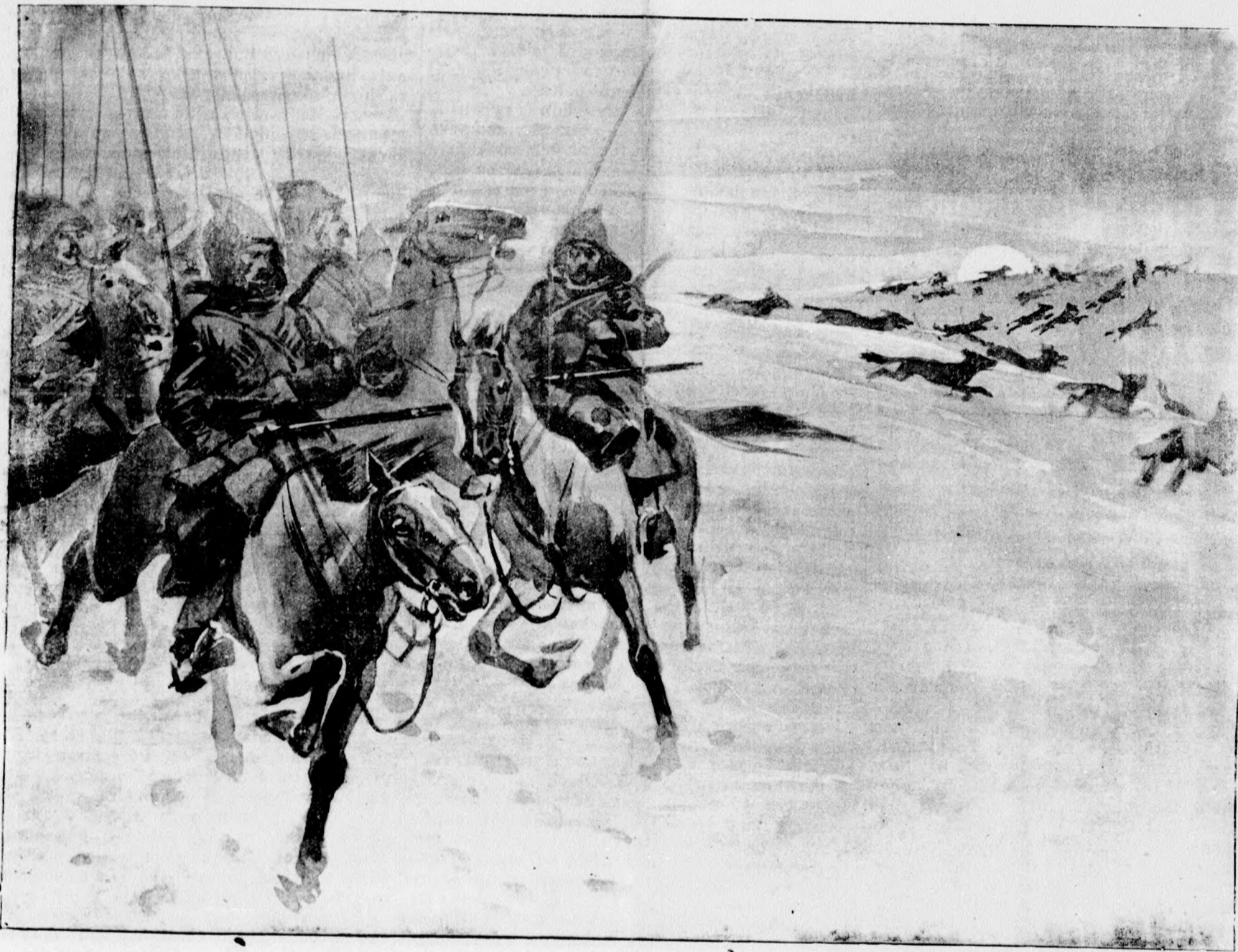
Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

==== Rusko-japonská válka na ďalekom východe. ====

Dvojaký nepriateľ. Ruskí Kozáci napadnutí vlkami.

V Mandžurii je mnoho divých pažravých vlkov, ktorí sú veľmi dotieraví a odvážia sa i na koňa, sane, lebo voz vyskočif. Stáva sa často, že falka vlkov prepadne vojenskú stráž, a táto má čo robiť, aby sa hladovým šelmám ubránila. V severnej Mandžurii sú i medvedi, ale títo neovlážia sa prísť do blízkosti ľudí, ale skrývajú sa v hustých lesoch. Náš obrázok predstavuje kozácky oddiel, ktorý navracal sa z prenasledovania japonských stráží a napadnutý bol celým stádom vlkov.

TELEGRAMY.

PETROHRAD: Generál Stössel urobil z Port-Arturu výpad, a doprevadil jeden vlak so zásobami do pevnosti. Asi 300 Japoncov bolo pri tejto šarvátke zabito a raneno.

LONDÝN: Tu sa hovorí, že Rusi prerazili japonskú liniu, a títo že sú ohrození zo dvoch strán. Očakáva sa veľká bitka Japonci chladnú. V ich tájore zúri cholera a hrozí im hlad.

500 milionov na vojsko!

Len toľko zažiadal vojenský minister na vojsko, kanóny, nové námorné lode a iné vojenské ciele!! Nevie, v jakej koži boli páni ablegáti, keď toto nadelenie očuli. My, keď čítame ho, je nám úzko okolo srdca. Kde, pre Boha vziať toľké milióny, ktorú daň zvýšiť, komu zavalit novú ťarchu, odaniť zem, či remeselníka, pozdvihnúť spotrebné dane, či čo? nie sme tak múdry niečo vymysleť v tomto, úbohom, beznádejnom položení? Spotrebné dane, sú vysoké až hrúza, veď u nás je daň, z nápojov, piva, vína, pálenky, ďalej z mäsa vyššia nežli v ktorejkoľvek krajine Európy. Pozemková daň je vyššia, nežli v Rakúsku, vo Francúzsku a Rusku, to je jedno a druhé, je ne-spravodlivo rozdelená. Remeselníci sú dávno ožebračení, smrteľnou konkurenciou fabrik zabíjajú a na vždy odbavení, na tých snáď uvaliť novú daň, to nedá sa myslieť.

Remeslá sú zničené.

Teda kde vziať peniaze?

Vypožičať pol miliardy, povedali veľkí vojenski páni, že krajiny to udržia. Ano, ale dokiaľ, o tom nemyslí a niečo pomôcť, nepomôžu, a dať, nič nedajú.

Ktorý štát nepomôže si sám, klesne na majetku, utráti kredit, stratí dôveru, ľud schudobneje.

A národ, ktorý nepomôže si sám, nie je slobody a života hoden.

Ku slobode vedie cesta, samostatnosťou hospodárskou.

Vzdelanie a pokrok napomáhajú neodvislost roľníctva, jadra národa.

V jadre národa sila a základ budúcnosti.

Poplatnosť roľníctva je najpevnejším stĺpom štátneho hospodárstva.

Prepnutie poplatnosti ľudu sedliackého značí podkopávanie štátu a jeho moci.

Poskytnite ľudu zárobok, dajte mu prácu, dajte chudobným chleba, zabezpečte roľníkom slušný trž, uvoľnite občianske slobody, posadte za stôl spravodlivosť, otvorte tvrdé srdcia pre prosby biednych, obliekajte úbohých, konajte skutky lásky kresťanskej, neprepínajte poplatnú silu masy, ktorá trpí, stoná, stráda za vás, za blaho krajiny. K činu, páni moji, lebo bude neskoro!

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy).

— Z Modry. (Dokončenie). Ponevác ale v škole, okrem nábytku nič inšieho nebolo, žiadna pomôcka, žiadna knižka, ba ani len abecedy, obyvatelia ale nič vynaložiť nechceli, mesto zase žiadnu povinnosť v tom nevidelo, tento nový učiteľ vynašiel spôsob, čo potrebné zaopatril aj bez toho, že by voľakom ťarchu spôsobil. — Išiel zbrať. — V lete sa na Pisku viacej panských rodín zdržuje. Medzi nimi zaviedol sbierku a za tak opatrené peniaze nakúpil, čo potrebné bolo. Podal žiadosť do Ostrihomy, na sv. Štefanský spolok; písal jednotlivým obchodníkom a výsledok je ten, že behom troch rokov sossbieral 107 korún 80 hal. hotových peňazi a pomôcky v cene 85 korún, dohromady teda 192 korún 80 hal. — Za hotové peniaze pokúpil, čo potrebné bolo a rozdal pomiedzi školské dietky, behom toho času pomôcky a knižky v cene 77 kor. 80 hal. Škola má ale inventár v cene 115 korún. — Teda nie len o školu sa staral, lež i o dietky a ich rodičom ulavil ťarchu vydržovania školy. —

Na Pisku býva len raz do mesiaca sv. omša a preto zaviedol tento nový učiteľ s dovolením pána dekana v advente a pôste nedelnú pobožnosť v kaple. Naučil dietky nábožné piesne a keď sa obyvatelia sišli, spievali. (tiež i pri sv. omšiach, ktoré dosiaľ sa len ticho odbavovali); učiteľ sa predmodlieval, prečítal epistolu a evanjelium; mimo toho v sobotu odpoludnia predmodlieval ruženec, alebo križovú cestu.

Pri tom ale nezameškal vyučovanie. Tri zkušky sa už odbavili pri prítomnosti p. dekana-škôldozorca a p. mestských učiteľov a

každá jednotlivá dobre vypadla, ba poslednia 11. mája r. b. celkom skvele. Tam prítomní rodičia a predstavení vyjadrili spokojnosť a uznanie. On vynačuje náboženstvo len v materinskej reči; maďarčinu a počtovedu len na základe tej, tak že dietky len to sa maďarsky učili, čo už v materinskej reči vedia. Behom troch rokov získal také pokroky, že v minulých dobách ani za šesť rokov sme nevideli takého úspechu. Pochvalu a uznanie získal si od všetkých predstavených, plat mu bol polepšený; v meste sa mu tiež dostalo cti a uznania, čo u predošlých nebolo.

A čo naši susedia? — V prvom roku nebolo chvály a radosti konca-kraja. Skoro by ho boli zjedli od samej lásky, — až do prvých prázdnin. — Niektoré z našich susedok boli navyknuté, v lete tých predošlých tulákov — učiteľov ku rozličnej domácej práci upotrebiť, jako: seno hrabať, drevo voziť, statky napájať, dom varovať, deti pestovať a podobné. Tento učiteľ sa ale na také snižujúce práce ochotným neukázal, ba celkom jednoducho odprel. S toho pošla zlosť. Že vraj, celé leto darmo je, nič nerobí; pri dome nepomáha. Ale veď to len jedna-dve začaly. Keď započala škola, už bolo nepriateľstvo hotové a treniciam nebolo konca-kraja. Začaly ho na chove ukracovať. Dávali mu buď málo, alebo len zvyšky od minulého dňa. Kapustu, krumpľe, tvaroh; mäso zjedly samy. S toho povstaly žaloby, osočovania, upodrozrievanie a pomluva.

Aj to niektorých mužov mrzelo, že svoj plat s nimi neprepíše, jako to prvejší spustilivci činili. A keď povýšenie platu u vrchnosti žiadali, dvaja susedia sa zreteľne vyjadrili, že nesmie dostať, že mu to prekazia; keď prvejší mohli mať dosť, musí i on byť spokojný. Tiež to sa im nepáčilo, že drží na svoju česť a že od nikoho neprijme potupujúce a urážlivé výrazy, čo predošli si museli nechať ľúbiť. To, čo dobrého vykonal, toho si nevšimli a neuznali. Že žiadnej príčiny najst nemohli sa ho striasť, nechali ho viac rázy hladovať. — Konec koncov bol ten, že učiteľ zunujúc prenasledovanie, vypovedal smluvu a vystúpi:

Pán mestanosta, pán dekan a väčšina nás obyvateľov o tom ani očuť nechce; nerádi by ho prepustili a sľubujú prísne zakročenie. Ale — sľuby sa sľubujú a blázni sa radujú! Behom troch mesiacov od výpovede, ešte nikto nič neprehovoril, nezakročil. Ba tí dvaja-traja surovci sa radujú, že oni zvíťazili a že nik nemá právo im predpisy robiť, lebo keď by voľakto mal, bol by sa už do toho zamiešal. Aj to hovoria, že keď na to dôjde, nepotrebnú školu od mesta, ani 140 korún platu; oni si vezmú učiteľa pre seba jakého budú chcieť a nech chodiť zase od chalupy k chalupe učiť, jako to prv bolo. —

A čo sa stane s tými nasbieranými a nakúpenými školskými pomôckami? — Voľáčो mestskí učiteľia rozoberú a to ostatnie pôjde — — — no, nedaj Bože! Tak sa dobročinnosť zneužíva!

Tak ďakako siaha zášť a surovosť jednotlivcov, že pre dvoch-troch obyvateľov musia všetci trpieť, učiteľa, školu ztratit, lebo nikoho niet, kto by tých 2—3 na zodpovedlivosť vzal a ich do patričných medzi svrátil! —

Neradi vidíme nášho učiteľa ísť; len my máme z toho škodu. No, sme už navykli, každé 2—3 roky sa našterit. Len že teraz by mohlo predstavenstvo odpomôcť, keď by rázne zakročilo a pomery sriadilo. Čo teraz ztratíme, to už nenajdeme.

Občania, susedia, majte rozum! Učiteľ nech je učiteľom a nie pokúňkom. Dajte mu, čo mu patrí; dostatočnú a slušnú chovu, alebo vymeňte sa peniazmi; číte ho jako učiteľa a buďte radi, že máte usilovného a poriadného človeka medzi vami! Či sa vám tí ozralci lepšie páčia? — S Bohom!

Priatelja výchovy.

— Z Bánoviec. (Trenč. st.) Blahorodý pán redaktor! Uctive vás prosím za uverejnenie týchto pár riadkov v najbližšom čísle „Pokroku“, chcem, aby sa aj u nás staly tie novinky zaujímavejšie pre ľud, že by sme vždy mali stálich odberateľov, preto vám to podávam.

Sotva že sa u nás chýr, o založení „Potravného spolku“ rozniešol a sbieranie účastín, už už tí židkovia boli hneď pomätení, jako keby im bol motolic do hlavy nasypal a jeden druhého sa vypytovali: čo to bude stými kresťanmi? čo to za spolok? aby ich to, aj to, aj s ich spolkom. Tí nám budú nejakú prekážku robiť s ich spolkom a my kresťania sa

toho strašidla židovského nič nebojme, len tak pekne ďalej napredujeme so sbieraním účastín, veď už i tak dosiaľ máme do 900 účastín, to jest akcii, jedna účastina 20 korún na „Potravný spolok“. Dal by Boh, že by sa prihlásilo čím viacej ešte, už je veru čas, že by sme aj my voľáčo preukázali, čo by bolo v prospech slovenského ľudu, že by sme nemuseli za všetko draho platiť. Len kresťania a Slováci tak ďalej napred, že by sme sa aj my chytili toho hesla: „Svoj k svojmu.“ Nuž, bratia Slováci! Bez rozdielu každý jeden pričíňme sa za ten ubiedený ľud slovenský, rozširujme medzi ním osvetu a vzdelanosť pričíňujme ho k čítaniu k „Pokroku“, že by sme došli aj my nejakej vzdelanosti a povedzme, jaké knihy a časopisy sú pre nás Slovákov najlepšie, tie nech sa čítajú, v tých najde sa všetko, čo sa potrebuje pre hmotný a duševný život.

Janko Podhorák.

— Z Ameriky. Bellaire Ohio U. S. Otená redakcia! Prostredníctvom mojich priateľov, obdržal som niekoľko čísiel vášho milého časopisu.

S nemalým ohvatom čítal som riadok za riadkom, zvlášte ale dopisy prebudzujúcich sa Slovákov v našom kraji. Srdce radostou sa mi dvíhalo, keď videl som, že svetlo vzdelania a pokroku prebúdzá náš slovenský národ, aj tam pri Morave, z dlho robitého spánku, presvedčiac sa o tom všetkom, umienil som si aj ja niečo napísať, o pokroku našom tu za morom, naša Bellaierská slovenská kolónia, pozostáva väčšinou zo Slovákov, z okolia Šaštína a Trnavy, to jest z nitrianskej a prešporskej stolice. Máme tu tri slovenské spolky, mužské a jeden ženský, všetky počítujú asi stopadesiat členov, najsilnejší je spolok „Narodenia Panny Marie“ číslo 353 i K. S. J., ktorý sám počíta na 80 údov. Minulého roku zadovážil si i krásnu zástavu i korúhev, v hodnote stoštyridsaťjeden dollárov, to jest korúhev s obrazom narodenia Panny Marie, sto dollárov a korúhev 41 doll. Tohto roku chystajú sa zase naši Sokoli, ku veľkej slávnosti, to jest, ku odhaleniu spolkovej zástavy. Tak, čo sa týka nášho národného pokroku, napredujeme pekne, len nám tu chýbuje slovenský duchovný otec, ktorí by nás mohol pridržať na pravej ceste náboženstva, tunajší Irský duchovný otec, učí sa slovensky, ale ponevác jest veľká fára, mnoho práce má, tak mu zbýva málo času učeniú sa slovenčine, za to ale už tak ďaleko pokročil, že nás môže po slovensky vyspovedať, tak tiež i každú nedelu nám číta slovenské evanjelium, i za to mu vreľé vďaka, zo srdca bych vám prial, že by aj vaši mnohí slovensky neznajúci kňazi, na slovenských obciach vzali si za príklad, nášho Irského duchovného otca, tu v cudzine, že by nahliadli zavčasu jejich povinnosti, od Boha im naložené. „Iďte a učte všetky národy“, vreľý pozdrav na všetkých bratov a sestry slovenské.

J. M. Kúcan.

— Z Hornej Krupej. Snáď ani nebudete vedieť, pane redaktore, kde leží tá Horná Krupa. Od známeho Nádaša ale na hodinu k severo východu. Naša obec je trochu na bok od sveta, ale ľud v nej renie celkom zakopaný. Čítajú aj u nás. „Pokrok je tu obľúbený. Leu to je chyba, že keď sa niečo pekného dočítame, alebo čujeme, nuž ľúbi sa nám to. len predviest sa nám to ťaží. A to je chyba! Lebo môj sprostý rozum mi to povedá, že zlé v obci nedá sa ináč vykynožiť, len keď sa dáme do práce; keď sa budeme len divať, tak bude vždy horšie a horšie. No nie? Teda nenie dost len čítať, ale aj nápravy robiť.

Keď tak v nedelu vyjdem podívať sa trochu do dediny, nuž počujem tam všeličo. Ten o tom, ten zas o inom.

„Čo robíš, Jožko?“ pýtam sa krstného, dospelého už gazdu, s fajkou v ústach pred domom sediaceho.

„Ná nič, krstný tatenko.“

„Čo nečítaš? však bereš „Pokrok“!“

„Načo ho budem čítať? Čo mám z toho, čo sa robi po druhých osadách?“

Prehovárať som ho, aby len čítal, ale v duchu som si mylel, že voľáčo je v tom. Keď len o druhých dedinách čítam a o nás nič: to jako keďby sme my boli mrtvi. Iní víťazno sa ženú v predok, a my v našich starých hriechoch, v smutnom chľadku po zadu sa tiahneme. Keď čítam ten „Pokrok, hryzie ma svedomie. Nezavídím nikomu, ale keď čítam, že po druhých obciach jaké pekné veci

sa uvádzajú a u nás nič, nuž zabolí mňa nad tým srdce. U nás hluchým ešte neodfahlo v ušiach, slepým nesvitlo, krivým nenadišla žiadosť po rovnom kroku, nemajú ešte zaviazaný jazyk. Po iných oboch slepým svitá, — hluchých už nenie, — nemajú mluviť už začínajú a kryvú, jako jeleni skáču, čo zameškali, doháňajú a všetkým sa radostne privoláva: Napravme sa! Spojíme sa! Milujme sa!

Keďby sa aj o nás tak písalo, ja viem, že by potom radi čítali.

Ale budú sa aj o nás písať také veci, len sa musíme dať do toho. Aj u nás by mohlo byť čo chvíľa radostného života plno. Lebo to sa musím pochváliť p. redaktorovi, že my sme fiškálsky ľud. Keď si voľačo povieme, to nepopustíme.

Čo by sme teda mali činiť? Čo by potrebovalo nápravu? Čo je v obci zlé? Čo by malo byť ináč? A jako to previesť?

Dovolili by ste, vlet. p. redaktor, aby sme v týchto otázkach upotrebili obľúbený váš „Pokrok“?

Ešte voľačo. Páni moji susedia, to uznáte, jeden všetko ani nevie, ani nestačí. Preto nech sa vám neťaží, píše aj vy, Pán redaktor budú tak dobrý napraviť nám, čo by sme nesprávne napísali.

Krupan.

— **Od Pezinka.** Sempecký slúžnovský okres mieňa rozdvíjať a z toho jeden diel do centrumu do Pezinka preložiť. Za tento návrh bojoval ako gróf Štefan Pálffy, tak i nadžupan, avšak záležitosť odovzdala sa k preštudovaniu a užší výbor musí konkrétny návrh urobiť. Že to my chudobní zaplatíme, to si môžete myslieť.

Inšie. Pánu nadžupanovi, Bartalovi, dá sa maturálny byt v stolícnom dome.

Inšie. Stolícne shromaždenie dňa 16. t. m. chcelo milý pripis vláde zaslať, že štrajk železničiarov utlačila. Farár a kraj. vyslanec, J. Trubini riekol: že ani on, ani jeho strana nemôže vláde vďak vysloviť, lebo vláda je si sama príčinou straty, lebo právne žiadosti železničiarov nevyplnila a tak zkazonosnú situáciu zapríčinila. — Hlasovalo sa, a že týchto zhlasovali, to si môžete myslieť.

Inšie. 27. t. m. má pán kráľ pricestovať do nemeckého starého Hradu (pri Hainburgu) k pozretiu novovystaveného Karnuntum-Museuma. Vederemo.

Inšie. V našom okolíu je málo vlastoví- diek. Príčinou bude, že na juhu, kujoni taliani, ich chytajú a tie zvieratka, aby týmto nebezpečným miestam vyhly, musia iný smer letieť a tak i v iných krajoch sa usalašia; lebo ohromné vichory, aké na adriatickom mori zúria a zľahovacích vtáčkov moria, podobne i tieto zkazily.

Inšie. Tu v našom kraji, okolo Trnavy, ušipané a drúbež začína veľmi kapať.

Inšie. V Pezinku v Adamovej uniforme, lebo nechcel vraj vojenskú rovnošatu zašpiniť, na spodné nohavice na povale kasárne sa obesil štvrtoročiak vojak, husár, z príčiny, že rodičia istého mladúneho dievčata nedovolili mu ju si so sebou domov odviesť k jeho rodičom. Obeseného až na piaty deň náhodou našli. Že menovaný hlúpo a nevojencky jednal, to si myslí

Cestovateľ.

— **Z Trnavy.** Panama v Trnave. V svätej Trnave, hľa, hľa, čo sa stalo v tomto peknom meste, panama, viete, čo to je? Panama je morská užina v Amerike. Panama bola spoločnosť na prekopenie tejto užiny, spoločnosť táto padla, stratily sa milióny. Kde je ztrata, krádež, tam je panama. V Trnave manipulovali potravnú daň, naraz sa dokázalo, že asi 40 vlasteneckých židovských krčiem, menej potravné dane platí, nežli kolko by za predané pálené, víno a pivo platil mali. Aj, vaj, dales, dales, strach veľký. Trnava dostávala 13,000 korún od štátu náhrady za potravnú daň, teraz že ich musí mesto za niekoľko rokov vrátiť. Úradník Radič utiekol — do Ameriky. Hovorí sa, že i zadného Morávka budú fahať na zodpovednosť.

Drobné zprávy.

— **Pozvanie,** s ktorým sa ct. údovia katolíckeho kruhu v Saštine povolávajú na riadne valné shromaždenie, ktoré sa bude vydržiavať dňa 5. júniusa r. b. odpoľudnia o 4. hodine s nasledujúcim predmetom: 1. Otvorenie valného shromaždenia. 2. Ročný výkaz o účinko-

vani kat. kruhu. 3. Olobrenie ročných účtov a ustálenie rozpočtu. 4. Voľba predstavenstva (výboru). 5. Iné návrhy.

Dáno v Saštine, r. 1904, dňa 24. mája. Riaditeľstvo.

— **Viedeňský Sch. G. píše:** „Z Buda- peštu nám telegrafujú: Úradník university Krics zadržal na úkor university 5.600 korún. Defraudanta zavrelí.

— **Voľba Villibalda Mayera** za kontrolóra v mestskej kasse v Skalici, bola správnym súdom zrušená. Úradník musel hneď svoje miesto opustiť.

— **Za námestného notára v Skalici,** jednohlasne zvolený bol Dr. Koloman Uranyi.

— **Členom mliekárne.** Chladte mlieko, zvlášte večernie stavajte do vody v otvorenej nádobe. I ranné mlieko musí sa schladíť prv, než sa do mliekárne nesie.

Na cedenie dávajte pozor!

— **V Unorskej krajine** je 976 potr. spol- kov. K Hangye patrí ich 379, ku „kresť. ústrednému spolku“ 244. Samostatných 353.

Mliekarských družstiev bolo v krajine asi 500, v nitrianskej stolici len jedno, v Skalici.

— **Ctenému obecnstvu** okresu holičského v známosť uvádzame, že ten, kto ide do Hodonína, mýto platiť nemusí, v tom páde však, keby si vzal listok v Holiči, tak sa mu to odráta v Hodoníne na výberčom dome mýta.

— **Zprávy od báči Kufalancoša.** Veľactený pane redaktor! Ačpráve mám ťažkú ruku k písaniu a súc unavený, ani sa mi písať veru nechce, ale toto, čo píšem, veru som u seba zadržal nemohol a musím vám sdeliť veľmi zaujímavý rozhovor dvoch „pánov“!

Príduc ktorýsi deň s poľa, veľmi som mal suché hrdlo i zachcelo sa mi ho ovlaziť, tak som sa rozhodol, že pôjdem do hostinca X. na pohár piva. Príduc do hostinca, mám taký zvyk, že si zasadnem v izbe, v ktorej sa schádzajú i tí „vyšší páni“, sadol som si, rozkázal pivo i začnem sa rozhladať, kto je mimo mňa ešte prítomný. Zazrel som asi u štvrtého stola pána notára a pána, no, ako že ho volajú „fišpána“. Pán „fišpán“ držal v ruke „Pokrok“ a bol veľmi rozhorčený i pomyslel som si: počuj, Kufalancoš, keby si samôhol premeniť na Janka Hraška, musíš vedeť, čo tí páni sú tak rozhnemani.

Vzal som pohár a sadol som si bližšie. No ale som sa zarazil, lebo som ich počul rozprávať po slovensky, oh, reku, Bože moj, keby to bolo aj v úrade tak. Pán „fišpán“ začal: Nuž, ale si len pomyslia, pán notár, či ako mu to hovoril, „tá sedliacka banda v Holiči čo si nedovoli, azebatta teremtette. Mňa, takú váženú osobu a magát dali a Pokrokába, škan- dáť, oni si myslia, že ba . . . huncút tót, keď my chodíme Morávaba na pivo, slopální Besedába, že oni môžu i mašínat kupovať na Morave, to neide, musáj itt kupovať, Magyar- országban. A potom ešte takový panslavsky úšak, ako je „Pokrok“, kupovať! To nem do- volené. Nech si objedna „Vlast a Svet“, tam sa legalább naučil dobrý vlastenec byť, azebatta teremtette!“ „Majú pravdu, pán „fišpán“, necháme ich zatvoríť do háreštu a „Pokrok“ viac nem szabad do Holiča posielat, dáme všetko skonfiškálni, nech sa naučia poriadok, azebatta. Každá sedliak, ktorý bude odoberala „Pokrok“, dáme zatvoríť“. Ja som sa válal smiechom pri tomto rozhovore ako šialený, myslal som, no Kufalancoš, už je s tebou zle, musíš napisať pánu redaktorovi, aby ti už neposielali „Pokroku“ 50 čísel, ale 300, lebo by tá pán „fišpán“ a „knotár“ nechali zatvoríť.

Teraz už budem písať častejšie. Iljen čabačág. Kufalancoš.

BESEDNICA.

Čo neraz človek zkusí, keď sa chce ženit.

II.

„Všetko jedno, nech idem v ktoromkoľvek vagóne, len keď pôjdem!“ pomyslel si v posiednom okamihu Syslík, a bežal ku vlaku.

Ale — oj, zlý, preukrutný osud! V tom okamihu chytili ho tíže sluhovia a zadržali ho. „Vidíte, čo z toho nasleduje, keď sa človek v škole ničomu nenaučil,“ riekol Syslík. Sluhovia dokazovali mu teraz, ako snadno by bol mohol zlomiť nohu alebo ruku, keby sa bol pokúsil vyskočiť na vlak, keď bol už v pohybe.

„Keby som bol vedel, kedy bola Amerika objavená, sedel by som teraz pekne v kupé medzi svojimi škatulami!“ pokračoval pán Syslík.

„Nič sa preto netrápte,“ hovoril jeden zo sluhov, „ani my to nevieme!“

„Ale, vy ma vediete, to je od vás veľmi pekne. Poďte, vypijeme spolu pohár vína!“

Sluhovia doprevadili ho do hostinca, medzitým ale telegrafoval službu konajúci úradník direktorovi blázince o „chytení“ ušlého blázna.

„Pánovia,“ začal Syslík v reštaurácii. „predovšetkým musím vedeť, kedy bola Amerika objavená, veď musím telegrafovať, aby moja nevesta . . .“

„Snáď nemusí to vaša nevesta vedeť,“ podotknul jeden z prievodcov, šepkajúc zároveň druhému do ucha: „Ten má iste úmysel utiecť do Ameriky, že má tú Ameriku ustavične v hlave!“

O chvíľu dohukotal vóz z blázince. Železničný úradník vošiel do reštaurácie, pýtajúco sa Syslíka:

„Kam ste vlastne chcel ísť, pane?“ „Ach, bol by som snáď už tam, keby som si bol vzpomenuť, kedy bola Amerika objavená! — Chcem ísť do Mikulova!“ odpovedal.

„Do Mikulova?“ zvolal úradník zdanlive potešený. „Tam môžete odísť hneď. Práve stojí vovku vóz, ktorý pôjde o chvíľu do Mikulova!“

„Kde je? Kde?“ pýtal sa pán Syslík, vybehnuť ehytro von a skočil do voza, ani si ho nepovšimnúc.

Dvere zavrely sa, a povoz uháňal do — blázince.

Keď sa povoz zastavil a dvere otvorily sa, pozeral sa Syslík veľmi podivne okolo seba.

„Ale, ktorého šlaka,“ riekol hnevive, „to predsa nie sme v Mikulove?“

„Pravdaže nie,“ vital ho zadivený direktor blázince, ktorý zaraz bol poznal, že nie je to hľadaný úskok, „ale ráčte byť bez starosti, nebude vám ani u nás nič nechybovať!“

Teraz poznal pán Syslík, kde sa nachodí, zároveň ale opustil ho i doterajší pokoj a rozmar.

„Darebáci,“ zvolal zlostne, „myslite snáď, keď niekto nevie, kedy bola Amerika objavená, že musí preto už byť bláznom? Čože si myslíte, že nemôže byť medzi železničným vozňom a objavením Ameriky žiadneho vzťahu? . . .“

„Pravda, pravda, je blázon, a k tomu zá- rievý, nebezpečný blázon!“ pomyslel si direktor a dal ho bez ďalšieho prezretia dopraviť do celly.

Z papierov, domnelému bláznovi odobra- ných, poznal direktor ústavu, že to Gašpar Syslík z Lehoty, a bez ťažkostí dozvedel sa o ňom na telegrafický dótaz bližších okolností. „Až do včerajšieho odchodu bol zdravotný stav jeho celkom normálny!“ znela odpoveď. Týmto dótazom dozvedela sa polícia i pošta o terajšom pobyte Syslíkovom, a tak stalo sa, že došiel do blázince zároveň s vyše zmienenou odpoveďou aj telegramm prísneho pána Boni- faciusa Havrana.

Cez noc sa pán Syslík vyzúril, a keď bol ráno predvedený k direktorovi ústavu, vyprá- val už celkom pokojne o svojej nehode. Len telegramm Havranov vrtal mu v hlave. Nemohol, pravda, tušiť, ako bol Havran rozču- lený, keď ho odosielať.

Ale Syslík nedal sa odstrašiť. Požiadajúc železničného úradníka, aby šiel s ním a osuďnú nehodu mu dosvedčil, vydal sa na cestu do Mikulova.

Emilka prijala ho s otvoreným náručím, otec udobril sa, dozvediac sa, ako sa všetko stalo, a vravel:

„Nehovoril som to ustavične, že stane sa nejaké nešťastie, preto že ma tá stará čaro- dejnica ráno predišla?“

A tak nestala sa iná nehoda, iba že viedol šťastný Syslík svoju poctivú nevestu, pannu Emilku Havranovu, k oltáru o deň neskôr, než bolo pôvodne ustanovené.

Fiume-Amerika.

Uhor.-americká paroplavba.

Z Fiume do New-Yorku najbližšie pohnú sa nasledujúce parolode:

17. mája „SLAVONIA“, 31. mája „PANNONIA“ a 14. júna „ULTONIA“. Predplatná cena s celým zaopatrením a vo Fiume dva dni zdarma ubytovaním a strovou **180 K.** Bezplatné vysvetlenie a predplatky prijíma z poverenia „ADRIE“, uhor. kráľ. paroplavebnej spoločnosti

== **JOZEF PELLER** ==
Pozsony, Stefánia út 16. szám.

Zmladenie a predĺženie života skrz originálny americký

„ELEKTROPHOR“

Elektro-lekársky stroj (apparát) pre svoju potrebu

Elektrika je život!

Všetkým slabým ľuďom nemôžeme nič lepšieho odporučiť, ako tento elektrický stroj upotrebiť, lebo elektrisovanie posilňuje nervy, obnovuje krv, silí sebavedomie, dáva riadny obeh krvi a čulosť svalov, a chráni od mnohých nemocí.

Tak dosvedčuje dr. **Bourg**, člen lekárskej fakulty v Paríži: Nielen lámku, rheumatismus, hysteriu, asthma, sú skrze elektrisovanie liečiteľné v sto pádoch a ľahodno pôsobiace, kde um lekárov je nedostatočný, ale zvláste pri všetkých nervových nemociach, boleníu hlavy, kolike, nedočutiu, nespánlivosti, hypochondru, zvlášt zlatej žile, účinkuje v niekoľkých dňoch, áno, mnohokrát za hodinu spôsobuje obľahčenie, i pri ženských v pozebnanom stave.

Cena malého stroju (apparátu) **10 K.** (Len pre veľmi citlivých). Cena veľkého Apparátu **20 K.** (Ku liečeniu nemoci vo väčšom stupni). Zasiela sa dobierkou alebo za napred zaslané peniaze. — Zastupiteľstvo Elektrophoru a Comp. Ltd.

JOZEF AUFFENBERG, Budapest, VII. Husárska ulica čís. 6 P.

Mydlo „Palacký“

je najlepšie český výrobok.

Práca ľahká
účinnok prekvapujúci!
Prádlo biele ako sníh!

Ján Vilímek,
továrň na mydla v LIPNÍKU.
nad Bečvou. (Morava).

Vzorky zdarma! Firma kresťanská!

Lodenové sukne,

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65-70 kr.
100 kusov 60-65 zl.,
detské sukienky 20 kr.
dobierkou zasiela:

I. Česká vyr. a vývoz sukni lodenových

Adolfa Jelinka

v Lísku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem späť a peniaze vrátim!!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Nábožný a obratný =

Miništrant.

Pre mládež r. kat. škôl.

== CENA 12 HAL. ==

Dostať u **JOZ TESLIKA**
v Uhorskej Skalici.

Inserujte! Inserujte!

v kalendári

„Nová Domová“

Pokladnica“

a v kalendári

„Strom Serafický“

Inseráty objednávajú sa

v knihtačiarni a vydavateľstve

Jozefa Teslika

v Uhor. Skalici, Szakoloza.

Jedna domáca váha a fľaška pôvodnej francúzskej voňavky zadarmo!

Pri báječne ľavných cenách rozosiadam z môjho bohate zásobného a svetoznámeho skladu, všeobecne obľúbené

**mexické =
strieborné
zbožie,**

a síce:

- 6 kusov stolových nožov z mexického striebra.
- 6 „ vidličiek z mexického striebra
- 6 „ ližičiek z mexického striebra
- 12 „ zvláštných dessertných nožov
- 6 „ zvláštných dessertných vidličiek
- 1 polievkovú ližiču z mex. striebra
- 1 mliečnu „
- 2 elegantné salonné svietniky

Každý objednatel mimo toho obdrží, ako odmenu, jednu presne do 12^{1/2} kg. vážiacu domácu váhu úplne zdarma. Mexické striebro je biely kov, za jeho trvácnosť a zvláštnu jakosť ručím 25-ročnou zárukou. Rozosielenie prevádzam, buď pri predbežnom

doposlani peňažného obnosu alebo dobierkou z môjho europejského skladišta.

J. Denker, obchodný dom: Bpest, Hernát-u. 54.

Za 3 zl. 40 kr. dobierkou zašlem jeden 90 cm široký kus spišského plátna na 6 mužských alebo ženských košiel, výbornej jakosti 5-ročnou zárukou; mnohé uznania po ruke.

Za 4 zl. 50 kr. dobierkou zašlem 3 m. modernej látky, na jeden elegantný mužský oblek. Farba dľa ľúbosti. Vzorky sa neposielaajú.

Za 5 korún zašlem 4^{1/2} kg. (50 kusov) slabšej jakosti šperkového mydla, rozličnej farby, jako: ružovej, lalijovej, rezervnej, mliečnej, fialkovej, resedovej, jasmínovej, konvalinkovej posbierané. Pri predbežnom doposlani peňažného obnosu alebo dobierkou.

Modro oblievané nádoby na varenie. Najjemnejšia výroba. Báječne ľavne ceny. Objednávka na zkušku, 6 hrnkov na varenie a 6 rajničiek, stojí len 3 zlaté dobierkou.

Jozef Denker,
centrálny obch. dom.
Budapešť, Hernád-uteza 54.